

A'

TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 6.

Költ Bétsbenn, Szent Jakab Havának (Júliusnak)
19-dik napján 1799-dik Elztendőbenn.

Béts.

Mántua Városának kiváltképpenvaló erőssé-
gét a' Mincio vize tsinállya, melly, Észak felőt
folyván, midön Mántua felé közelget, egygyet
tsávaródik Napnyúgot felé, s' egy nagy tová Izé-
lésedik el, melly tó; Napnyúgot felől is körül
fogja egy részét Mántuának, Észak és Napkelet
felől pedig egészlzenn; 's Dél felől is jó nagy
részét. Ezen tónak jobb partján Észak felől fek-
szik Porto Forte nevü erős Citadellája (kis Vára)
Mántuának; Napkelet felől pedig ugyan tsak a'

F

tó' jobb partján fekszik S. Giorgio, melly, egy erős Városotska. Mind Porto forte-ból, mind S. Georgióból bé lehet jární töltésenn Mántuába. A' melly részeit Mántuának nem veszi egészszenn körül Napnyúgot és Dél felől a' Tó, azokat is keríti tsak ugyan jó forma szélességű víz, még pedig a' Napnyúgoti oldalnak nagy részét két águ víz. Ezen víz; és a' Mircio a' mint tovább foly Mántuától, egy tágas kerekdekségű szegletet vagy öblöt formálnak, mellynek szinte a' közepe' eránnyábann fekszik Pietole nevű falu; mindjárt túl rajta Napnyúgot felé Payole 's alább Dél és Napnyúgot között Cereze, hanem a' Mántuát kerítő vízenn túl is vagon bellyebb Mántua felé egy más Cereze, melly, egy egyenetlen földű Sziget, a' melly és Mántua között ismét víz vagon; valaminthogy magát Mántuát is két felé osztja más víz.

Hogy Mántua Városát annál hamarább ki lehessen venni az ellenség' kezéből: igen fogatos elzköznek ítélte e' végre B. Kray Haditárnok-mesterünk, a' mint maga írta Bétsbe Július' 10 dikénn, hogy erőszakossann el vétesse előre a' Ceresei toronyot, mellyet a' Frantziák, derekasann meg rakták vólt ágyúkkal és néppel. Ezen Izándék tökéletességre is hajtódott az említett naponn, úgymint Júl. 10 dikénn, mellynek reggelénn, minekutánna hufzonnégy hoszszú és bombihányó ágyúk kezdtek dolgozni a' nevezett torony ellen: tsak hamar az utánn meg-indúltak ötven ötven emberek, két Bat — aiból, a' Gyulay és Lattermann Reg — ének a' torony felé,

kiket követtek magok a' két Bat — ok is , egy csoport Vadászokkal és Stuttzosokkal, részszereént a' d' Aspre Korpusabéliekkel, részszereént pedig Tiroiisiakkal, Lattermann Reg — ebéli Rüd't Oberster vezérleése alatt. Segítségül rendelt volt ezen népünk után B. Kray, két Osztályt a' Lattermann 's Gyulay Reg — eiből, 's a' fő kormányozását mindnyájoknak bízta Gróf St. Julien Generálisra; de azombann maga is szemmel tartotta az egész próbatételt, mellynek is öly szereentsés ki-menetele lett; hogy kevés idő alatt el verettetett az ellenség mind a' toronyból, mind a' hídjától és Siójától annak a' már kétszer emített víznek, a' melly, Napnyúgot és Dél felől keríti Mántuát, 's egygyesülésbenn vagyon azzal a' nagy tóval, melly a' több oldalait fogja körül Mántuának. Részünkről nem sokann estek el és sebesedtek meg: a' Fr — ák ellenbenn egy hosszú ágyút, egy haubitzot, feles számú Doppelhakkeneket (hosszú tágas vonttsövű puskákat), és sok embert vesztettek, 's visszavonták magokat azon Reduttyaikba (Földváraikba), mellyek a' Ceresei torony és Mántua között vagynak. Mind a' Várból, mind a' Redutjaiból erőssenn tüzelt ki az ellenség: de azért B. Kray, a' hídát, mellynek leg nagyobb része el volt lizedve, fel-állítatta. Ezenközbenn a' Fr — ák' második Redutjának csak nem minden ágyúit ki-vetették a' mi golyóbisaink fekvő helyeikből. Erre nézve B. Kray félbe szakasztathatta részünkről egygy kevésbé a' tüzelést: 's mindjárt Battériákat (ágyúzósántzokat) kezdett hányatni az el foglalt torony előtt. — Ditséri

Haditárnokmester Kray a' Pattantyúsok' hafznos szolgálatját általjábann, és különössenn is azoknak Vezérjek' Reiser Oberstlieutenántnak bölts kormányozását. Ditséri Rüdtt Oberstert is vitéz maga el szánásáról; nem külömbenn Gróf Lázár Kapitányt 's Möller Hadnagyot a' Gyulay' Regimentjéből; és a' Lattermannéből Sommer Kapitányt, 's Michelich Hadnagyot; a' kik vezették vala; a' Torony ellen leg elől szabad akaratjokból indúlt száz Bajnokinkat. — — A' (Magyar Országonn keresztül útazott) Gen. Rehbinder' vezérlése alatt lévő Muzka Korpus' nagy ágyúinak is egy része szerentséssenn el érkezvén Jún. 9-dikénn Borgofortéba mindjárt más nap Pietoléhez, Battériába szállítódott, 's oldalról érdekelvén az ellenséget, igen hathatós segítségünkre vólt ezen elő-adott diadalmas tusakodásunkbann.

Haditárnokmester Kray írta azt is: hogy F. M. L. Ott, három órákig ágyuztatván Urbánót kényszerítette annak Őrizetét maga megadására. Hét száz főből állott ezen Őrizet, 's szabadon botsátódott, de megígérte, hogy nem fog ellenünk szolgálni hat hónapig. Talált F. M. L. Ott Urbánóbann, harmintz ágyút és igen sok eleséget 's lövéshez való készületeket.

Lovasság' Generálissa Mélász írta Júl. 8-dikénn a' Pedemontziumi földről Alessándriából: hogy minekutánna már Jún. 7-dikénn a' 3-dik Battéria is el készült az oda való Vár' környékénn, és meg is rakatott ágyúkkal: el lehetett minden óránn kezdeni az említett Alessándriaí Citadellának lövöldözését.

Ezen Tudósítását Mélász Generálisunknak; nem külömbenn a' B. Kray Tudósítását is, Júl. 17-dikénn tette közönségesékké a' Hadi Cancellária, a' Bétsi Német Ujságnak 37-dik számú különös Tóldalékjábann.

„Moreau Fr. Vezérnek, a' Génuai hegyekenn tsak Vigyázói vagynak, 's a' Bochettafai szoros járás és Serávalle között, Tortóna felé, Colli nevű Generálisa áll az ellenségnek egynehány ezer emberrel bé-sántzolva.“

„Cuneo Várából, melly a' Pedemontziumi földönn 14 órányira fekszik Turintól Dél felé, ki-rontottak Jún. 28-dikánn 600 Fr — ák, 's a' szomszédságban egynehány vágó-marhát felkapkodtak; de a' fel fegyverkezve lévő Földnépe által vízfőz-verettettek.“

Károly Főherczeg^s Seregebéli Stabális Tiszt Úr, a' ki tegnap előtt érkezett Bétsbe, beszéli: hogy már Rastadtban ki-tudódott még az a' Szabó-mester-ember is, a' kivel készítették ott a' Fr. Direktorok, a' magok Követjeiknek (Bonniernek és Roberjotnak) meg-ölésére ki-bérlett Személyek^s számára a' Székely Huszár Formaruhákat.

Zimonból írták, hogy a' Vidini Basának Paskan Oglunak még se' hisz az Orsovai Basa, minthogy némelly ellenséges mozgásait vette észre: azért is, puskapor- és golyóbis-béli segítséget kért a' mi Bánátusi Generál-Comandóntól 's kapott is.

E' folyó Hónapnak 11-dik napjától fogva hólnap utánnig gyászolja F. Udvarunk, Mária.

Viktória Frantzia Királyi Hertzeg-afszonynak Triesztben Június' 11-dikénn történt halálát, a' ki egygyike vólt, a' Szerentsétlen 16-dik Lajos' Nényeinek, kik minekutánna Rómát 's Nápolyt is kéntelenítették el-hagyni, nálunk kerestek magoknak menedék helyet.

Némelly külföldi madarak, 's négy lábú állatok érkeztek ide a' napokbann Hamburgonn által, Fels. Urunk' költségénn, a' kinek engedelmeböl szabadonn lehet azokat szemlélni, a' Schönbruni kertnek a' végre készített rekeszszelében. A' madarak között kiváltképpenn nevezetes a' Paraditsom-madár: a' négy lábú állatok között pedig egygy pár elefántok, mellyek közzül egygyik hat, a' másik 4 esztendős, következképpenn még igen ifjak: minthogy az elefántok el élnek kétfáz esztendeig is, és még 30 esztendős korokbann se' végezték el a' növést. Bengálból valók, a' hol egy elefántot meg lehet venni harmincz talléron. A' Hazájok, t. i. Bengál, szembetündöképpenn fel van jegyezve Asia déli ódalának közepe' tájjára azon a' Mappánn, mellyel Égyiptom' Mappája után kedveskedtünk Hírmondónk' Olvasóinak.

Hadí Környüldállások.

(Külföldi Tudósítások Szerént)

2. Német Birodalmiak.

Ehrenbreitstein előtt éjjel nappal négy ezer embert dolgoztatnak a' Fr — ák, minthogy igen

meg akarják erősíteni annak környékét, Földvárakkal, és több rendbéli palánk-kerítésekkel, a' mellyek között 15 lábnyi szélességű árkok lesznek. (Vólt már így Moguntzia környéke is meg-erősítve a' Frantziák által: még is el tudták venni a' Miéink Néhai Clerfait Vezérünk alatt.)

2. Helvétziaiak.

A' Schafhauseni Elöljárók, egy hathatós Hirdetményt adtak ki Júl. 1-ső napján, Gen. Hottre, és Anglus Miniszter Crawford Úr' kérésére, melly Hirdetménybenn buzdítanak minden fegyverfogható Helvétusokat a' Fr—ák ellen való magok egygyesítésére. Egyéb indító-okok között eleikbe terjesztődik ezen Hirdetménybenn, a' Helvétusoknak: mit tselekedett a' Császári Felség és Károly Fő-Hertzeg ő érettek; 's már két Századoktól fogva, mitsodás barátságát tapasztalta Helvétzia Angliának, melly most is, naponként való zsöldül, 12 krajtzárt ajánl kenyérenn kívül minden Helvétusnak, a' ki Hazaja mellett fegyvert fog.

A' Strafsburgi (Fr.) Újság, azt hazudoztavólt, hogy a' Cs. K. Katonaság által el fogott Helvétusok, sántz munkára küldödtek Ulmához. Ezen álnok költeményt meg-tzáfoltatta a' Fő-Hertzeg, a' maga fő-quártélyában ki-adattalott Tudósításbann, melly szerént Ő Főh—ge még az ollyatén Helvétusokat is mind haza bortsáttatta, kik a' Fr—ák között hartzoltak, és úgy estek fogságunbba,

Ochs, ki lépett a' Helv. Direktóriumból Jún. 23-dikán, minekutánna fel-olvastatott volna előtte egy Levél, mellyet Pári'sból Sieyes küldött a' Helv. Direktóriumnak Laharpe nevű Tagjához, melly Levélben úgy van le festve Ochs, mint a' meg bukott Fr. Direktoroknak belső Tzimborások. Helyébe, Secretán nevű Laussannai Fi választódott Jún. 27-dikénn Direktor-rá. A' Törvényhozó-gyűlésnek sok Tagjai kívánták, hogy meg kell vi'sgáltatni az Ochs' tetteit. Ő azombann, a' Genevai tó' mellyé kére vette magát, Rolle nevű Mező-városba.

A' Helv. Direktórium mellett, Frantzia Követtséget viselt Perrochel Polgár, visszahívó parantsolatot kapott az új Fr. Direktóriumtól.

Helvétzia' mostani Elöljáróival, a' Frantzia Elöljárók, szövetséget alkudtak a' Kereskede'sre nézve, és ezen alkut meg is erőssítette vala már a' Fr. Törvényhozó Ifjabbik Tanács: de ismét visszahívta ebbéli Végzését, a' mint Pári'sból írták Júl. 1-ső napján.

3.) Frantzia Országaiak.

Az Aixi frantzia partoknál vesztegettek vala még Jún. véginn is azok az 5 Spanyol línei hajók, a' mellyek Aprilisbenn vittek vala oda földi Katonaságot. Azért nem mertek onnét mottzanni is, mivel 8 vagy 9 Anglus línei hajók, 's ugyan annyi Fregátok és más hadi hajók tartották őket szemmel.

Lyon Városában nagy lárma vólt Jún. 22-dikénn. Az útszákát sűrűen járta a' Katona-

ság, és a' Városnak több részeibenn egélszenn fel-készíteti ágyúk voltak ki-szegezve.

Angers (Andegavum) Városából írták Párisba, hogy négy órannyira Angerstől, Chateauf-neuf nevű kis Városnál, háromszáz Suánok (Királytkívánó Lakosok) verkedtek meg a' Republikánusokkal.

A' Törvényhozó-gyűlés, melly most fügésbenn tartja magától a' Direktóriumot, egy Hirdetményt intézett Június' vége felé a' Francia Nemzethez, olly czéllal, hogy fel-buzdít-hassa azt, mind pénz-adásra, mind fegyverfogásra. Meg-vallya a' Törvényhozó-gyűlés ezen Hirdetménybenn, hogy az előbbeni Direktóriumnak nagyobb része, előre nem látó, tudatlan, 's hibás emberekből állott; hanem a' mostani igazgatásról azt mondja, hogy az, erőss és Republikánus kezekbenn vagyon. (A' Revolútzio' kezdetétől fogva, minden hatalmaskodó Felekezet ezt mondta még eddig magáról.) A' Rastadt-mellyéki gyilkosságot nem igen hánytorgatta már ez a' Hirdetmény; hanem tsak igen rövideden 's mint egy oda vetve emlékezett felöle. Midön t. i. serkentette a' népet, hogy fogjon fegyvert; az okai közzé ezen fegyveres fel-kelesnek elegyítette ezt is: hogy „bolszút lehessen állani a' mi Minisztereink' véérért“ (De Kinn?)

Gen. Bernadotte, Hadi dolgokra ügyelő Miniszterré választódott Milet-Mureau helyébe.

Gen. Joubert, a' ki Olasz Országí Vezér volt Scherer előtt, most Párisi Komendáns.

Hogy a' Respublikai igazgatással ellenkező mozgások, mindég nagyobb mértékben nyilatkoztatják magokat Fr. Országának napnyúgoti részeiben: ez eránt nagy panaszok forognak fean folyvást a' Törvényhozó Ifjabbik Tanátsbann; nem külömben az újj Katonák szökösése eránt is, mellynek meg-gátolására minthogy nem vólt eléggé foganatos elzköz, a' tsupa meg szégyenítés, melly is abból állott, hogy a' Szökevényeknek mint rosz Hazafiaknak neveik felíratódtak közönséges helyekre: tehát egy Renond nevű Tag, azt javasolta Júl. 1-ső napján: hogy úgy kellene bánni a' Szökevények' Szüléikkel is, mint a' Kiköltöztekével: az az, a' Szökevények' részét ki kell szakasztani az ő Szüléik vagyonyyából a' Respublika' számára.

Magyar Ország.

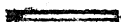
Későtskénn érkeztek kezünkhöz az itt következő Levelek: azért is csak most közölhetjük:

Pétsről Jún. 30-dikánn: — „Két emlékezetes dolog történe nállunk egymás után. A' mennyivel szomorúbb az első, annál örövendetesebb a' másik.“

„N. Baranya Vármegyének Második Al-Is-pánnya, Cs. K. Udvarnok, és Arany-sarkantyúsvitéz T. Mindszenti és Megyefalvai Petrovski Sámuel Úr, Városunkból Bükösdí nyári lakóhelyébe ki-menvén, ottan nem sokáig tartott bádgyadozása után, mindnyájunknak valóságos szomorúságunkra, életének 53-dik elztendejében

nagy lelkét ki adta. Méltó vala bizonyára hosszabb életre: mert benne, N. Vármegyének minden Tagjai, egy igaz emberi szeretetre született Elöljárót, sok szegények adakozó Jóltévőjököt, számtalan Arvák és Özvegyek, Táplálójokat, 's mindenek, kik ezen Urat csak meszfziről esmerték is, minden színlelés nélkül való jó lelkű Ember-barátságokat sajnállyák, és sírattyák. Meghidegedett tetemei ugyan Bükösdön, az ott általa a' Boldog-Afzszony tiszteletére nagy költséggel épített fényes Templombann, számtalan szomorú sokaság jelenlétébenn el takarítottak: de érdemes emlékezete, ezen Város' és Vidék' Lakosainak szívekbenn méltánn fenn marad hosszúság idöre. Megmutatta utolsó órájábann is, melly valóságos Ember és Keresztyén vala telyes életébenn, mert valamint az Anyaszentegyház' minden Szentségeivel magát az örök útra kívánta el készíteni, úgy Mindenekről, kikhez valamely közelebből való kötelességét tartotta, böits rendeléseket tett rövideden, 's azoknak végre-hajtását azon órábann, egygyetlen egy megilletődött szívű kedves Öttsére bízta, fontos kifejezésekkel. A' halotti szokott pompa Bükösdön Július Hónapnak 8-dik napján tartatik igen számos Uraságok' jelenlétébenn, melly alkalmas-sággal Fő-Tiszt. Jobbaházy Döry Gábor Úr a' Sz. Lőrinczi Kerületnek Esperestye, 's T. N. Tólna Vármegyének Tábla-Bírája fog mondani halotti szomorú Betzédet."

„Országunk Nádor-Ispánnyának Zimónból ide lejendő jövetelét mihelyt megértettük,

azonnal olyan rendelkezések tétettek, mind a' Ns Vármegye, mind Városunk által, mellyek illy ritka Vendégnek fogadására lehetösek valának az idö' rövidsége miatt. Deputátusok rendeltettek a' Vármegye' szélire, kik Ö Királyi Hertzgességét ottan meg-tisztellyék, nem külömbenn Siklósra is az innét Zimon felé szolgáló útnak első státiójára. Júniusnak 16-dika vala azon örvendetes nap, mellyen a' F. Vendég, Eszék eröss Várát meg-tekintvén, reggeli 9 óra után a' Belyei töltésenn által, határunk' szélire érkeze, a' hol is M. Püspök és Nagy. Prépost, Szányi Ferentz Úr, és Vármegyénk' érdemes Nótáriussa Alsó-Szatai Petheö József Úr által, a' Kerületbéli Tiszt Urak' jelenlétébenn egy rövid de fontos Beszéddel meg-köszöntetett. Onnan Laskafalunn és Baranyaváronn által, Siklósra érkeze, a' hol meg-visgálta a' Várát, és abbann nevezetessenn, azt a' Némellyeknek állítása szerént még most is fevn álló szobát, mellybenn Néhai 'Sigmund Császár és Magyar Király, 1399-dik esztendőbenn, négy Hónapoknál tovább tartatódott fogságban. Onnan el indulván Ö Kir. Föh—ge, Turonyonn és Szalántánn által, felére azon magasságra, mellyről Péts Városának fekvése, és az egész környék, szépen meg-láttzik, a' hol is egy darabig meg-állapodván, kies vidékünknek szemlélésébenn gyönyörködött. A' Városbann ki-sütögetett ágyúknak már oda el hatott durrogása közbenn, katonai tisztelettel köszöntötte Ö Kir. Föh—gét, az ott ló-hátonn állott fényes Nemes-ség' Vezére, Fő Szolga-Bíró Bé'sán János Úr,

mely köszöntés után, megindult Nádor-Ispányunk, temérdek sokaságtól körül vétetve a Város felé. Hintaja előtt a Nemesség lovaglott ékes Formaruhájában párossann; elébb a Vár-Vármegye Strázsamestere 12 alatta lévő lovas Katonákkal; ezeket megelőzték 36 tsinos öltözetű 's jó paripás Mészárosok; és ezeket a Városbéli Magyar és Német Lovas Polgárok. A Városon kívül lévő kö hídnán, a Város Magyar és Német Gyalogjai díszes Formaruhába felöltözködve, zászlókkal, fegyverekkel 's muzsikákkal tettek tiszteletet; a Város kapujánál pedig egyéb Polgárság állott rendhenn feles számmal. Így lön a bémenetel, ágyúk durrogása, 's szüntelen Vivát kiáltások között. A Városházánál dobok zengettek, 's trombiták harsogtak; az Akadémiai épület mellett pedig két Kompania Városi Besnyákság parádfirozott. A Püspök Várában tele voltak Nézőkkel az ablakok; 's ott várták a Fels. Vendéget; a Fő Tiszt. Káptalan; a Stabális. Katona- és a N. V—ebéli Tisztek; 's a Nevendék Papság, és a tanuló Iffjúság Tanítóikkal. A Vár kapuján belől a N. Jellachich gyalog Reg—jebéli Katonáság tette tiszteletét. Ő Kir. Főh—ge, sűrű Elyen kiáltozások között el érvén a Várhoz: szekeréből (hintájából) ki szállott, 's a fenn nevezett Uraságok által a gráditsonn fel vezetettet, 's a számára rendelt szobába bémenvén, egy kevés idő vártatva ismét ki jöve, 's a nagy palotában, Erd. Vice-Ispányunkkal Consiliárius Kajdatsi Antal Úrral belzélgete. Az említett Re-

gement' Kapitánnya is meg-tévén tiszteletét, a' Strázsára rendelt Tisztet bé-jelentette. Ezek így lévén, délutáni négy óra tájbann az ebédhez ült Ő Királyi Föh—ge, mellybenn a' Káptalanbéli Pap-Urakonn kívül, a' Stabális Tisztek, és Consiliáriusok jelen valának, 's minden karakterbélieknek szabad bé-menetel engedtetett. Ebéd után a' papiros-malmot, a' Misericordiánusok új épülettyét, 's más helyeket is meg-tekinte Ő Kir. Föh—ge. Estve az egész Város meg-vala világosítva, és sok házakon látszattak az Innepet jelentő írások: valamint hogy Magyar és Deák Versek is osztogatottak nyomtatásbann. Meg-jelene a' Fels. Vendég először a' nagyobb Tántz-házbann, mellybenn 500 Személyek valának hivatalosok. Ott részszerént a' Tántzosokat szemlélte, részszerént pedig a' Dámákkal méltóztatott beféllgetni Ő Kir. Föh—ge. Azután által mene a' kisebb Tántz-házba is, az ottan vígadó Polgárságnak meg-tekintésére, a' hol valamint az első szálábann, dob és tromkita szóval, és sok Ellyen kívánással tiszteletetett. Vízszá térvén ismét a' nagyobb szálába, onnan 12 óra előtt, az előbbienekhez hasonló szíves kívánások között szállására mene. Más nap már négy óraker tele valának az úttzak néppel. Az ágyúk durrogtak, a' trombiták harsogtak, 's mindenek, az az előtt való napi rendel valának el intézve. Gyalog jöve ki a' Várból a' Királyi Hertzeg, 's a' sokaság között üle fei szekere. — — — A' Nemesség, és Polgárság az Ufzöki Kastélyig lo-

vaglottak előre, a' hol rendben állván, Katonai tiszteletet tettek, 's Szerentsés útat kiáltottak illy kívánt Vendégnek. Az első stázió Szederkény vala, a' második pedig Moháts Városa, a' hol ágyúk durrogása, és sok Lovasok, 's a' vidékről ölfze-gyülekezett Nép' jelenlétébenn a' Pü-pök Kastélyába bé szállott Ő Kir. Föh-ge. Ottan meg-tekinté azon Szerentsétlen tsatának leírását, mellybenn 1526 dik eszt. Aug. Hónapnak 29 dik napján 2 dik Lajos Királyunk, az Ország virágával Szerentsétlenül el esett; meg-tekinté nem külömbenn azon Szerentsés viadalnak ábrázolását is, mellybenn 1783 dik eszt. ezen költőn, ugyan a' Mohátsi mezőn, a' Törököknek valamennyire vissza adódott. Azután egy kevés fölöstökömöt vévén, útnak indúla. Megállapodott azon helyenn, a' hol mondatik, hogy Lajos Király a' Cselye patakba fordúlt lovas-tól; 's az egészsz mezőnek fekvését meg szemlélvén, el indúla Szektsőre, mellynek határában, a' mint N. Tólna Vármegye kezdődik, a' Baranyai Deputátusok el bútsúztak, 's a' Tólnaiak vették kísérések alá Országunk' Közbenjáróját. Ohajtja Városunk, hogy illy Fels. Vendéget tisztelni gyakrabban lehessen Szerentséje.

Rimaszombathból Jún. 16-dikán: — „Nálunk az idő, még szinte ekkáig is téli köntösbenn maradt. Leg alább magok az emberek, téli köntöseikbenn járnak. Ugy látszik, mintha egészszenn külömböző Clíma alá esett volna Magyar Hazánk, másfelé fordúlván a' Világ tengelye. Ma is láttam sokakat; hogy körmeiket

fájták, még se' mertem katzagni, mert magam is éreztem a' hideglelés forma változást magambann. "

„A' Szárazság, olly mértékben uralkodik nállunk, mint a' millyen sok volt az előtt a' hó és az esső. El eméztette a' sok hó, őfzi vetésinket, kivált a' tiszta rozst: nem különbenn tavaszi vetéseinket, valamelly Csiga forma féreg vesztegeti. Szinte el tsüggednénk, ha a' háborúnak Szerentsés folyamatai nem élesztgetnének bennünket.“

Egerből Júl. 3-dikán: — „Néh. N. M. Egri Püspök Ö Exc—ja' halálára, Jún. 18-dikán tartott itt a' gyászos czeremónia igen nagy pompával és költséggel. A' boldogúlit Méltóság; minden Püspökséghéli vagyonyait az Iffjúság' nevelésére, a' Lyceumra hagyta; melly kegyességnek versekkel való magasztalására, sok Poéták is buzdúttak fel. Halotti magyar prédikátiót, amaz esmeretes érdemű T. Nováki Úr, Kömlei Plébánus mondott; deák Orátiót pedig Prófélszor T. Kováts Florián Úr.“

„A' tsengő pénz mi nállunk igen szük. Arányat tellyességgel nem láthat az ember.“

„A' búza nem igen drága: a' tiztának 12 garas a' vékája; a' rozsé húz xr.; az árpáé öt garas; a' zabé is annyi.“

„A' Katonák közzé, húsznál felesebb számu Tanuló-Iffjak állottak itt az idénn.“